

Harry Potter a sedem brán teosofie

napísal Michael Frensch

Nie je to tak dávno, čo sa v hlave mladej, začínajúcej učiteľky cestujúcej vo vlaku z Manchestra do Londýna za novým bývaním zrodil mladý mág. Pôvodne, ako neskôr poznamenala, to bol „len nápad“. A keďže zmeškanému vlaku trvala cesta do Londýna až štyri hodiny, táto myšlienka mala dostatok času, aby v duši mladej ženy postupne dozrela do jasnej formy. Dost' času, aby ju Harry Potter priviedol do svojho sveta a pomocou množstva imaginatívnych obrazov jej porozprával o svojom poslaní. Mladá žena si to všetko ešte v ten istý deň začala zapisovať. Ale bolo treba ďalších sedem rokov, kým Harry Potter a jeho odkaz dostatočne dozreli na to, aby sa mohli objaviť aj v srdciach a myšliach ostatných. Spočiatku len niekoľkých ľudí, ale postupne mnohých ďalších. Až mohli nakoniec prehovoriť k celej svojej generácii – nielen k nej samotnej, ale aj k množstvu iných, v rôznych vekových skupinách.

Pokúsme sa preto vystopovať niečo z Harryho posolstva: tú časť z celej série kníh, ktorá sa zaoberá siedmimi zložkami ľudskej bytosti a ich pravou podstatou, ako aj sedmorakým spôsobom, v ktorom k nám prichádza zlo. Prejdime spolu s Harrym Potterom siedmimi ročníkmi školy na Rokforte a spolu s ním vstúpme na cestu siedmimi zodpovedajúcimi bránami.

Brána prvá: fyzický svet

Harry Potter a kameň mudrcov

Prvá brána, cez ktorú vedie Harry Potter svoju generáciu, umožňuje prístup k fyzickému svetu. Ako si vlastne tento svet uvedomujeme? Naše vnemy a pojmy, ktoré z nich odvodzujeme, dávajú vzniknúť našim myšlienkam o svete. Naše ruky a oči nám hovoria o tom, čo tu prežívame. To, čo nemôžeme takýmto spôsobom vidieť, alebo čoho sa nemôžeme dotknúť, nepatrí do fyzického sveta, ale do iných svetov. V tomto svete zažívame určitý druh nevyhnutnosti, ktorý nazývame „prírodným zákonom“ a ktorý si uvedomujeme skrze svoje myslenie a jeho logické dedukcie. Najhmotnejšia a najfyzickejšia vec, ktorú môžeme vidieť vlastnými očami, ktorej sa môžeme dotknúť a chytiť ju do rúk, je kameň, ktorý najzreteľnejšie stelesňuje silu gravitácie vládnuce vo fyzickom svete. Na druhej strane, našou vlastnou hmatateľnou a viditeľnou fyzickosťou je naše telo. Každodenne odhaľujeme, ako veľmi toto telo podlieha tiaži a tiež vieme o jeho pomínutelnosti. V určitom momente zomrie a premení sa na prach a popol. Mať smrť pod kontrolou, prekonať a poraziť ju, je jednou z našich najhlbších túžob. Smrť má prevahu aj vo svete nášho mága. Prekonať ju je záujmom obidvoch: Harryho Pottera aj jeho temného protivníka Voldemorta.

Harry je začínajúcim mágom, ktorý sa učí prekonávať fyzikálne zákony. Preto dokáže prejsť cez kamennú stenu staničného nástupišťa a vstúpiť do iného, magického sveta. Tu sa pomocou plášťa neviditeľnosti zdedenom po svojom otcovi môže stať neviditeľným a tiež sa učí lietať na metle, a tak prekonať gravitáciu. Takisto sa mu v tomto svete podarí dokázať, že dokáže preniesť kameň mudrcov do skutočného sveta. Pomocou kúzla bol tento kameň vybratý z fyzického sveta a existoval len v zrkadle túžob. Harry Potter ho dokáže zhmotniť, pretože na rozdiel od Voldemorta sa nestal obeťou princípu ilúzie, chyby, ničenia a smrti – nepadol za obeť túžbe, ktorá si necení veci pre ich vlastnú skutočnú cenu, ale len ako nástroj a prostriedok na dosahovanie egoistických cieľov. Voldemort je tu ako Harryho nepriateľský protipól unikajúci smrti a napriek tomu z nej žijúci. Ako vodca smrťožrútov takpovediac požíra smrť. Získava silu a moc kradnutím života iných. Tak sa stáva pravou rukou smrti, ktorá tiahne krajinou mágov a čarodejníc. To je dôvod, prečo nesie meno, pri ktorom vyžaduje, že nesmie byť vyslovené: Vol-de-mort. Vo francúzštine má toto meno trojaký význam: krádeže, úteku

a úniku pred smrťou. Protivník Harryho Pottera stratil svoju fyzickú formu, keď zabil Harryho matku, ktorá zachránila svojho ročného syna vlastným obetovaním. Odvtedy existoval len v scvrknutej forme veľkosti nepatrného parazita a udržoval sa nažive pomocou krvi jednorozčca a zmocňovaním sa cudzích tiel, pričom je jedno, či zvierat alebo ľudí. Odvtedy tiež túžil po kameni mudrcov viac ako po čomkoľvek inom, a to pre jeho moc premeniť na zlato všetko, čoho sa dotkne, a posilniť fyzické telo a urobiť ho nesmrteľným.

Troma schopnosťami, ktoré dajú Harrymu a jeho priateľom silu zmariť Voldemortov plán na získanie kameňa mudrcov sú napokon dobré logické myslenie, také, aké potrebujeme pri hraní šachu (Ron), dôsledná znalosť zákonov, pravidiel a skúseností zaznamenaných v knihách (Hermiona) a vnímanie oslobodené od túžby tak, ako to vyžaduje magické zrkadlo menom Erised (Harry). Týmito prostriedkami sa zlo pôsobiace vo fyzickej ríši zaženie a prekoná správnym použitím síl, ktoré nám umožňujú získať pravdivé porozumenie fyzického sveta.

Brána druhá: éterický svet

Harry Potter a tajomná komnata

Ďalšia brána, cez ktorú Harry Potter prechádza, vedie do sveta žijúcich bytostí a síl života. V prírode sa tieto sily prejavujú najzreteľnejšie v rastlinnej ríši. Rastlina sa od kameňa líši tým, že žije. Aj človek žije a tiež vlastní neviditeľnú zložku vytvorenú zo substancie životných, éterických síl. Toto éterické telo, ktoré preniká fyzické telo a zvnútra ho oživuje, je telom, ktoré existuje v čase, a je s nami spojené od narodenia až po smrť. Nesie v sebe všetky naše zážitky akoby vo forme knihy. Preto je naše životné telo zároveň telom našich spomienok.

Vyčerpanie životných síl prejavujúce sa v slabosti a únave je spojené s javmi, ktoré nie sú vo svojej podstate éterické. Tie môžu poškodiť éterické telo do takej miery, že jeho život je akoby zmrazený a bytosť, ktorú toto telo oživuje, sa javí akoby bola skamenená. Alebo, na druhej strane, tieto sily môžu zo životného tela vytiahnuť parazitné procesy, z ktorých benefituje parazit posilnením svojich vlastných životných síl.

Všetky tieto aspekty nájdeme v druhej zo siedmich kníh o Harrym Potterovi. V skleníkoch na Rokforte sa Harry učí mnoho o magickej sile určitých rastlín, obzvlášť o mandragore, ktorá dokáže v určitom momente zvrátiť petrifikáciu – skamenenie. Obraz vždy sa obnovujúceho života je tu zobrazený dvomi bytosťami: fénixom riaditeľa Albusa Dumbledora, ktorý, keď zostarne, vzbĺkne v plameňoch a premení sa na prach, ale narodí sa opäť ako mláďa; a hadom, ktorý odvrhuje starú kožu a vystavuje svoju novú, panenskú. Kým premena fénixa vyžaduje, aby prešiel smrťou, had si udržia svoj starý život. Boj medzi dobrom a zlom, medzi Harrym a lordom Voldemortom, tu vystupuje v napätí medzi vždy znovu sa rodiacim životom a jednoducho sa predlžujúcim životom, medzi fénixom a baziliskom, najmocnejším medzi hadmi, ktorého pohľad premieňa ľudí na kamene a ktorého smrteľne jedovaté uhryznutie môže byť vyliečené jedine slzami fénixa.

Pomocou určitých magických praktík je možné udržiavať éterické telo, ktoré sa normálne do troch dní po smrti rozpadne. Toto telo sa potom uschová ako „žijúca kniha“, v ktorej je možné „čítať“ prežitý život a ktorá môže mať určitý druh samostatného života. Tom Riddle/Voldemort využíva túto praktiku. Zošit, ktorý zanechal ako 16-ročný na Rokforte, zostáva takpovediac nažive. Len keď ho

Harry prepichne baziliskovým otráveným zubom, môže sa stará éterická forma 16-ročného Toma Riddla – ktorú zošit zachováva – rozpustiť, takže Voldemortov útok v éterickom svete je odvrátený.

Práve tak, ako existuje žijúca „kniha“ každého z nás, naše éterické telo, existuje aj „kniha“ zaznamenávajúca celú históriu ľudstva a sveta, takzvaná akašická kronika, utkaná z éterickej substancie kozmu. V Tajomnej komnate sa Harry Potter stretáva s malým kúskom tejto akašickej kroniky z minulosti Toma Riddla/lorda Voldemorta na Rokforte. Každá postava z minulosti, ktorá teraz existuje len ako éterická forma v akašickej kronike, sa zvyčajne po prenesení do súčasnosti stane len obyčajným duchom. Keďže však Tom Riddle získal prístup k éterickým silám mladého dievčaťa, Ginny Weasleyovej, lord Voldemort môže znovu získať život v jeho minulom éterickom obale a konať v prítomnosti.

Je potrebné poznamenať, že čas v zaznamenaných tradíciách a kronikách poukazujúcich k počiatkom plynie reálne. Preto sú v druhej zo siedmich kníh o Harrym Potterovi dve najdôležitejšie fakulty na Rokforte, Slizolín a Chrabromil, odvodené od dvoch silných symbolov, ktoré reprezentujú ich zakladateľov: sochy Salazara Slizolína v nadživotnej veľkosti, ktorá stojí v tajomnej komnate a z ktorej na rozkaz Toma Riddla vychádza bazilisk; a v hovoriacom klobúku skrytý drahocenný meč Richarda Chrabromila poslaný na pomoc Albusom Dumbledorem, ktorý Harry použije, aby zabil baziliska.

Brána tretia: astrálny svet

Harry Potter a väzeň z Azkabanu

Počas tretieho roku na Rokforte vedie Harryho tretia brána do astrálneho sveta. Kým je éter spojený s tekutým elementom (bazilisk žije v Rokfortskom kanalizačnom systéme, jeho zbraňou je tekutý jed, neutralizovateľný jedine tekutými slzami fénixa), astrál je spojený so vzduchom. Práve tak, ako je éterický svet archetypálne najlepšie vyjadrený v rastline, astrálny svet je vyjadrený vo všetkom zvieracom.

Ako ľudia zdieľame svoje fyzické telo s minerálnou ríšou, éterické telo s rastlinnou ríšou a astrálne telo so zvieracou ríšou. Astrálne telo je tesne spojené s našim charakterom práve tak, ako je náš temperament spojený s našim éterickým telom. Astrálnu osobnosť človeka si môžeme imaginatívne predstaviť vo forme určitého zvieraťa vyjadrujúceho charakter. Ak mu vládnu astrálne sily, stane sa to očividným na jednej strane v pýche, utáranosti a jeho nafúknutom egu a na druhej strane v hneve. Všetky tieto možnosti vyplávajú na povrch hneď na začiatku tretej zo siedmich kníh o Harrym Potterovi: vyprovokovaný k výbuchu hnevu tetou Marge, ktorá v dome Dursleyovcov na Privátnej ceste urazí jeho rodičov, začaruje tetu tak, že sa ukáže jej nafúknutá arogancia. Nafúknutá ako balón sa vznesie k oblakom. Potom, pri následnom nočnom úteku od Dursleyovcov Harry na moment zahliadne obrovskú čiernu postavu psa so široko roztvorenou papuľou, ktorá naňho zíza planúcimi očami. Dostal sa do astrálneho sveta.

Astrál sa prejavuje v ľuďoch a zvieratách ako vedomie. Keď sa astrálne telo spojí s éterickým a fyzickým telom, prebudíme sa. Keď odíde, zaspíme – alebo stratíme vedomie, ak uvoľnenie astrálneho tela nastane náhle alebo násilne (napríklad, keď podáme anestetikum). V prípade starších ľudí s demenciou sa astrálne telo uvoľňuje nekontrolovateľne, takže ich vedomie je stále viac potlačované. V magickom svete je možné zámerne vytiahnuť alebo vysať astrálne telo z jeho vlastníka, takže napadnutý človek stráca vedomie a pamäť, upadne do mdlôb alebo len vegetuje bez

uvedomovania seba samého. Tí, ktorí takto používajú temné techniky, sa preto nazývajú dementori. Ich dynamická aktivita sa najviac prejavuje vo vzduchu, kde vytvoria magický okruh okolo Rokfortu, z ktorého nemôže nikto uniknúť a ktorému na moment podľahne Harry pri metlobale – hre hranej vo vzduchu na metlách, s loptami rozličných veľkostí a s presne určeným počtom hráčov. Dementorov dokáže odohnať iba kúzlo Patronus. Prečo práve ono? Z mágovho prútika totiž vyjde svetelná forma zvierat'a, pričom toto svetlo núti dementorov ustúpiť a uniknúť. Mág získava silu na toto kúzlo tým, že vládne svojmu astrálnemu telu: čím viac dokáže skrotiť a oslobodiť divé zviera zakliate vo svojom astrálnom tele, tým lepšie ho ono potom môže chrániť svojimi premenenými silami a samostatnou existenciou – ktorá je zároveň jeho pravou bytosťou.

Mágovia, ktorí ovládli svoje astrálne telá, či už použitím nátlaku magickou silou alebo pomocou vnútorného zdokonaľovania, sa dokážu premeniť na zvieratá. Konkrétna podoba zvierat'a, na ktoré sa premenia, bude zodpovedať mágovej povahe a jeho charakteru. Peter Pettigrew, ktorý má prezývku Červochvost a ktorý zradil Harryho rodičov Voldemortovi, sa objavuje ako potkan. Harryho krstný otec Sírirus Black, ktorý bol uväznený v Azkabane – väzení pre mágov – a je neprávom považovaný za nebezpečného čierneho mága (ohováranie a lož žijú v astrálnom tele), sa dokáže premeniť na psa. (Hviezda Sírirus v súhvezdí Orion sa považuje za psiú hviezdu predstavujúcu vyšší aspekt psa spájajúci sa s vernosťou a spoľahlivosťou.) To je ten čierny pes, ktorého zbadal Harry na začiatku knihy. Potom je tu Remus Lupin, ktorý je počas roka na Rokforte profesorom obrany proti čiernej mágii. Remus vždy nedokáže ovládať svoje astrálne telo a počas splnu ho pohlcuje zviera v ňom – premieňa sa na besniaceho vlkolaka. Sírirus Black, ktorý sa dokáže premeniť na psa, alebo inými slovami na skroteneho vlka, bojuje s vlkolakom, aby ochránil Harryho a jeho priateľov. Tento boj je odrazom boja medzi nižšími a vyššími astrálnymi silami.

Pýcha je prvotným hriechom astrálneho tela, dáva tak vzniknúť ľžiam, ohováraniam, nenávisť a vraždám. Dosvedčuje to hipokryf Hrdozobec, ktorý v sebe zjednocuje orla ako vzdušné zviera a koňa ako pozemské zviera. Každý, kto sa pred ním úprimne pokloní, sa stane jeho priateľom, a naopak každého, kto na neho pozerá zvrchu, bez rešpektu – ako Malfoy, Harryho bezcharakterný spolužiak zo Slizolínu – okamžite hodí do prachu.

V astrálnom svete plynie čas vo vzťahu k fyzicko-éterickému svetu naopak. Kým tu plynie z minulosti do prítomnosti, v astrálnom svete k nám prichádza z budúcnosti, prúdi cez bránu prítomnosti naspäť do minulosti. Ten, kto sa naučí prežívať prítomnosť ako sútok oboch prúdov času, ako to dokázala Hermiona vďaka špeciálnemu nástroju, môže žiť stále viac v oboch prúdoch súčasne. V magickom svete môže potom „rekalibrovať“ prítomný okamžik na iné miesto na časovej osi, takže môže prerobiť budúcnosť od toho momentu dopredu. Časové obdobie v minulosti, v ktorom boli nižšie astrálne sily obzvlášť aktívne, čím všetko ohrozovali svojou uväzňujúcou, meravou a smrťou prinášajúcou mocou, môže byť prerobené nanovo, z vyššieho hľadiska (hľadiska premenených, vyšších astrálnych síl). Toto je schopnosť, ku ktorej získa prístup Hermiona pomocou obracača času a do ktorej zahrnie Rona aj Harryho, čím im na Dumbledorovu radu umožní dať udalostiam, ktoré sa už stali, odlišný smer, a zmariť tak moc zla v astrálnej dimenzii.

Najväčším pokušením čakajúcim v astrálnom tele je pomsta. Keď Harry vidí Petra Pettigrewa Červochvosta ležiaceho v prachu a Lupin a Sírirus Black sú rozhodnutí ho zabiť, skríkne, aby tak nerobili. Keď Pettigrew ďakuje Harrymu za to, že ho zachránil, ten mu odvetí, že tak nerobí kvôli nemu, ale kvôli tomu, že verí, že jeho otec by určite nechcel, aby sa z nich kvôli zradcovi stali vrahovia. Ak by zabili bezbranného Pettigrewa, padli by za obeť zvierat'u v sebe a stali by sa podobnými Voldemortovi. Harry skladá skúšku: kto sa vydá cestou lásky – cestou neznámou Voldemortovi – nemôže zabiť. Povznáša sa nad svoje vnútorné zviera, a preto dosahuje štvrtú bránu.

Brána štvrtá: kráľovstvo ega alebo „ja“

Harry Potter a ohnivá čaša

Štvrtá brána, ktorou teraz musí prejsť, vedie Harryho do sveta ega, „ja“. Zatiaľ čo svoje fyzické telo máme spoločné s minerálnou ríšou, éterické telo s rastlinnou ríšou a astrálne telo so zvieracou ríšou, stojíme so svojim „ja“ vo svete celkom sami. Ak je človek sám, môže to viesť k osamelosti a izolácii, čo je dôvodom, prečo patrí hľadanie vzťahu a priateľstva k manifestácii ľudského „ja“ vo svete. Ale skrze svoju jedinečnú osobnosť, svoje „ja“, tiež ukazujeme svoju hodnotu a dôležitosť ako odlišné od všetkých ostatných ľudí. Táto odlišnosť môže viesť k rivalite, súťaživosti, závidi a ženie nás k vyvyšovaniu sa nad druhých, k tomu, aby sme im vládli a ovládali ich. Ale bez ohľadu na to, či niekto koná spoločensky zodpovedne alebo tyransky, či je jeho správanie úprimné a priame, alebo sa skláňa pred vôľou druhých a podlieha ich moci, človek sa musí vteliť, aby sa na tom mohol spolupodieľať. To znamená, že musí mať kosti, telo a krv. Krv je obzvlášť dôležitá, pretože ľudské „ja“ v nej žije a priamo sa v nej prejavuje, čo sa stáva zrejším, keď sa červenáme alebo bledneme.

Voldemortovi však krv a telo chýbajú, keďže o ne prišiel pri pokuse zabiť ročného Harryho Pottera. Aby naplnil svoj cieľ stať sa najväčším žijúcim mágom na svete, musí získať telo a krv od iných pomocou mágie a násilia: kosti svojho otca, ktorého zavraždil, kúsok tela od svojho sluhu Červochvosta, ktorý si preto odsekne ruku, a tiež krv svojho najväčšieho oponenta Harryho Pottera. Preto je Harryho krv – a teda aj jeho „ja“ – cieľom od prvej kapitoly knihy. Ľudské „ja“ sa zdokonaľuje, keď postupne získava nadvládu nad tromi duševnými schopnosťami – myslením, cítením a vôľou. V štvrtom roku na Rokforte sa má práve toto overiť zvládnutím troch skúšok v Trojčarodejníckom turnaji: ohňovej skúšky na otestovanie odvahy pozostávajúcej z ukradnutia zlatého vajca oheň chrliacemu drakovi; vodnej skúšky ako testu vernosti, v ktorej nemôžeme zabudnúť na priateľa alebo partnera v bezvedomí a smrteľnom nebezpečenstve, ale musíme ho zachrániť pred mocou vodných bytostí alebo morských oblúd; a vzdušnej skúšky na otestovanie precíznosti a zmyslu pre spravodlivosť, ktorá vyžaduje, aby bol človek sám v labyrinte a našiel vlastný stred napriek všetkým chybám, zmätkom a hrozbám. V tomto strede očakáva trojčarodejnícky pohár toho, kto sa ho prvý dotkne. Súťažia oň šampióni z najlepších medzinárodných škôl mágie – z Bulharska, Francúzska a Rokfortu. Víťazom a držiteľom trojčarodejníckeho pohára sa stáva ten, kto preukáže adekvátne logické myslenie, odvalu, magickú spôsobilosť a zručnosť pri strete s nebezpečenstvami. Ľudská osobnosť, „ja“, zahŕňa aj meno, ktorým sme oslovení. Hoci Harry ešte nedosiahol vek šesťnásť rokov, čo je pre účasť na turnaji minimum, a v skutočnosti je dovolené súťažiť len trom šampiónom, ohnivá čaša vyvrhne aj jeho meno, čím sa stáva štvrtým súťažiacim. Pergamen, na ktorom je napísané jeho meno, prežil oheň v čarovnej nádobe, ktorá rozhoduje, kto sa môže a kto nemôže zúčastniť Trojčarodejníckeho turnaja. Harry musí mať teda silné „ja“.

Čím je „ja“ človeka silnejšie a čím je jeho meno slávnejšie vo svete, tým viac je konfrontovaný s odvrátenou stranou slávy, čo môže v najhoršom prípade viesť až k jeho zavraždeniu. V tom zohrávajú ústrednú úlohu médiá. Meno Harryho Pottera sa stalo slávnym vo svete mágov, pretože dokázal vďaka obeti svojej matky odolať smrtiacemu zaklínadlu Avada Kedavra, vyslovenému Voldemortom. Musí čeliť nielen obdivu a závidi, ale tiež ohováraniam a klebetám. Ľudskému „ja“ je prirodzená skutočnosť, že má takzvaného „dvojníka“, pozostávajúceho zo súčtu všetkých egoistických skutkov a činov a konajúceho ako dôležitý nástroj zla. Kniha zachytáva tohto dvojníka vo forme Jednookého Moodyho, v ktorej je skrytý jeden z obzvlášť lojálnych

Voldemortových smrťožrútov premenený vypitím čarovného nápoja. Táto postava zviazala skutočného Moodyho a drží ho ukrytého v jeho vlastnom kufri. Tento dvojník skutočného profesora obrany proti čiernej mágii je nástrojom, ktorý Voldemort používa, aby sa zmocnil Harryho a získal prístup k jeho krvi. Pomocou čiernej mágie vystupuje ako dobrý a dohliada nielen na to, aby sa Harryho meno dostalo do ohnivej čaše, ale aj na to, aby mohol vyhrať Trojčarodejnicky pohár, premenený týmto dvojníkom na prenášadlo – predmet, ktorý v okamihu preniesie každého, kto sa ho dotkne, na miesto určené čarodejníkom.

Jednou z najdôležitejších vlastností „ja“ je jeho schopnosť povedať „áno“ alebo „nie“. V tom žije jeho vôľa a sloboda. Slabé „ja“ má tendenciu podriadiť sa niekomu silnejšiemu alebo sa stať jeho „predmetom“. Zaklínadlo Imperius, jedno z troch zakázaných a neospravedlniteľných zaklínadiel, prelomí samostatnosť „ja“ a vytvorí z osoby, na ktorú je vrhnuté, bábku a nástroj mága. Celá štvrtá kniha sa týka zotročenia na jednej strane a oslobodenia na strane druhej. Napríklad, takmer celá rasa škriatkov je zotročená čarodejníkmi. Hermiona sa ich pokúša vyslobodiť, ale dospieva k poznaniu, že šťastní otroci sú najväčšími nepriateľmi slobody.

Najhlbšie sa „ja“ prejavuje v našej vlastnej sile. Aj Voldemort to musí spoznať. S úmyslom zotročiť ostatných a vlastniť bezhraničnú moc, pomocou čoho chce prekonať smrť, pristupuje po tom, čo znovu ožil v magickom kotle pomocou Harryho krvi, Červochvostovej odťatej ruky a mŕtvych kostí zavraždeného otca, k zviazanému Harrymu. V prítomnosti svojich Smrťožrútov Voldemort uvoľňuje Harryho reťaze obviazané okolo náhrobného kameňa svojho zavraždeného otca a vyzýva Harryho na súboj. Silou magického prútika ho donúti skloniť sa pred ním a následne ho zastrašuje silou zaklínadla Cruciatus, druhého z troch zakázaných zaklínadiel, aby ho donútil vzdať sa. Ale z posledných zostávajúcich síl – vlastného, na seba sa spoliehajúceho „ja“ a bez pomoci z Rokfortu či ochranej ruky Dumbledora – Harry vstane a vzdoruje temnému pánovi slovami: „JA NEBUDEM!“ Vzpriamený, a preto voľný, sa rozhodne stretnúť s Voldemortom v magickom súboji, aj keď mu musí byť jasné, že následne zomrie. Toto je najvyššia skúška „ja“ – vzdorovať vlastnými silami podrobeniu a zotročeniu a riskovať smrť pre nezávislosť a slobodu, bez ktorých „ja“ nedokáže žiť, ale konať pritom úplne poctivo. Presne toto slobodné rozhodnutie „ja“ povedať Nie! v momente najväčšieho nebezpečenstva privolá pomoc, ktorá umožní Harrymu prežiť a uniknúť z pazúrov Voldemorta. Toto rozhodnutie však vyvolá nesúhlas vo svete čarodejníkov, a tým sa otvorí celkom nová kapitola v ságe o Harrym Potterovi, ktorá Harryho vedie k piatej bráne.

Brána piata: kráľovstvo manasu alebo „duchovného ja“

Harry Potter a Rád Fénixa

V momente, kedy sa človeku podarí zložiť všetky skúšky „ja“, kulminujúce v stretnutí so smrťou, sa na ňom začne prejavovať nová schopnosť. Môžeme to lepšie pochopiť, ak si predstavíme „ja“ ako určitý druh oka, pomocou ktorého vnímame morálnosť a nemorálnosť vo svete, v ktorom konáme. Ak odolávame zlu výlučne silou svojho „ja“ a pevne sa držíme dobra, cvičíme si svoju schopnosť rozlišovania. Potom máme takpovediac dve oči: „nižšie“, ktorým prehliadame tajomstvá zla, a „vyššie“, ktorým vnímame mystériá dobra. Keďže obe tieto „oči“ sú prejavmi „ja“, žije v nás následne naše nižšie aj vyššie „ja“ a my sa musíme naučiť držať ich od seba oddelené. To môže viesť z dlhodobšieho hľadiska k veľkému zmätku a vnútornej neistote. Navyše to sťažuje skutočnosť, že takýto človek začína vidieť bytosti a vzťahy, ktoré predtým, ako sa stretol so smrťou, vnímať nemohol. Ako sa táto schopnosť vyvíja, začína sa postupne odlišovať od ľudí okolo seba. Tí si všimnú, že sa v ňom niečo zmenilo, čomu celkom nerozumejú, a hrozí nebezpečenstvo, že ho začnú ignorovať a považovať za čudáka, klamára, alebo dokonca za fantastu či blázna.

Harry toto všetko podstupuje po prechode piatou bránou. Bol sám, keď videl, ako temný pán znovu ožil a zabil jeho priateľa Cedrica. Odvtedy prostredníctvom svojho „nižšieho ja“ zažíva vízie a sny o Voldemortových skutkoch a hrozí nebezpečenstvo, že sa s týmito víziami identifikuje. Toto je zážitok, v ktorom sa ho zlo začína postupne zmocňovať, a hrozí, že sa sám stane súčasťou zla. Stretnutie so zlom je ako dvojprúdová diaľnica: ten, kto zlo vidí, je sám videný, a toto „oko zla“ môže nájsť vstup do jeho vnútorného života. Aby sa tomu zabránilo, Harry sa učí „vnútroobranu“ s profesorom Snapom – umenie, pomocou ktorého je možné odvrátiť posadnutie a ovládnutie myslenia čiernym mágom.

Ten, kto získal prístup k svojmu „vyššiemu ja“, sa môže stať učiteľom ďalších, ktorí ešte nie sú na tejto ceste takí pokročilí, ak si to sami slobodne želajú. Harry sa preto stáva učiteľom svojich priateľov a spoločníkov a učí ich, ako sa pozeráť zlu do očí a bojovať s ním, pričom hlavný dôraz sa kladie na odvrátenie čiernomagických útokov. Zrodí sa Dumbledoreova armáda. Zo zaklínadiel, ktoré sa Harryho trieda učí, je zvlášť dôležité Patronus. Môže byť totiž úspešné len vtedy, ak čarodejník dokáže pred svojím „okom dobra“ vyvolať tie najvznešenejšie a najkrajšie kvality, kým svojím „nižším okom“ sa sústreďuje na zlo, ktoré vníma pri útoku dementorov. Rozpor v radoch čarodejníkov, ich „rozdvojenie“ mysle, je spojené so vznikom niekoľkých odlišných foriem spoločenstva. Tí, ktorí sa dívajú len na zlo svojím „nižším okom“, sa postupne sami stanú jeho súčasťou a stratia akýkoľvek prístup k svojmu „vyššiemu ja“. Naopak tí, ktorí odmietajú vidieť zlo, tvoria skupinu popierajúcu existenciu zla, pričom zakazujú sebe aj ostatným – ak je to nevyhnutné, tak aj inkvizítnymi metódami – sa o ňom čo i len zmieniť. Tí, ktorí majú otvorené obe „oči“, a stanú sa preto prenasledovanými nepriateľmi oboch ďalších skupín, v prvom prípade kvôli strachu a v druhom kvôli nenávisti, vytvoria spoločenstvo priateľov a kamarátov. V piatej knihe sa jednotlivé skupiny takto rozdelia a vytvoria sa tri druhy spojenectva. Prvé je spoločenstvo Smrťožrútov, hnané túžbou po moci a vraždení, v ktorom sú všetci členovia len automatmi a nástrojmi čierneho mága Voldemorta. Ďalej je tu organizácia pozostávajúca z veľkej väčšiny, ktorej členovia popierajú existenciu zla, sú ovládaní strachom a nátlakom a pokúšajú sa ovládať Rokfort stredovekými, inkvizítnymi metódami. A nakoniec slobodne vytvorené spoločenstvo priateľov v procese prekonávania strachu, ktorí sa dokážu pozrieť skutočnosti priamo do očí a nebojácne sa pustiť do bitky s Voldemortom a jeho prívržencami. Pri prvom príchode Voldemorta pred šesťnástimi rokmi

tvorili túto skupinu „auróri“, ktorí sú odvtedy spojení v Ráde Fénixa vedenom Dumbledorom. Keď sa Voldemort vráti, Dumbledorov rád sa k nim pridá.

Okom svojho „vyššieho ja“ môže človek pozerat' za svoju čisto pozemskú osobnosť a vnímať príčinu, prečo sa inkarnoval. Tým sa mu odhalí jeho skutočné poslanie: pravdivé meno (manas), ktoré jeho „vyššie ja“ nesie v duchovnom svete ako „duchovné ja“. Toto volanie môže niekedy vnímať krátko pred alebo po narodení zainteresovaná osoba (v prvom rade rodičia alebo v druhom rade jasnovidca) ako určitú prorockú predpoveď. Takéto proroctvo obklopovalo Harryho Pottera od najútlejšieho detstva. A keďže Voldemort pozná jednu jeho časť – čo robí z Harryho Pottera protivníka, ktorý sa mu vyrovná v sile – pokúša sa Harryho zabiť, odkedy sa narodil. Piata kniha pojednáva o poslaní skrytým v proroctve, ktorého plný význam sa pokúša Voldemort vypátrať pomocou čiernej mágie. Udržanie viery vo svoje „duchovné ja“, dokonca aj v situáciách, kedy Harrymu všemožnými prostriedkami hrozí nebezpečenstvo, že bude odvedený od svojho skutočného poslania, je len jednou skúškou piateho stupňa výučby, ktorú nemôže vykonať sám, keďže potrebuje priateľstvo svojich spolubojovníkov. Časť skúšok na stupni manasu zahŕňa slobodne zvolené spoločenstvo napĺňajúce spoločný duchovný cieľ: spoločenstvo ľudí, ktorí veria, vážia si a milujú jeden druhého, ktorí majú odvahu naučiť sa dívať na svet „vyšším“ aj „nižším okom“ súčasne. Ďalšia skúška sa týka samotnej osoby, ktorá vystúpila na úroveň manasu. Vyžaduje to naučiť sa ovládať hnev a pomstu, ktoré obe pôsobia v astrálnom tele, nahliadnutím do vyššej perspektívy. Vlastne práve ovládnuté a premenené astrálne telo sa stáva manasom. Aj tu existujú dva druhy ovládnutia a kniha pojednáva o oboch. Prvé sa získava vnútornou cestou sebazdokonaľovania (Harry a jeho priatelia), kým druhé sa realizuje pomocou nátlaku a násillia (ministerstvo mágie, štát). Harry sa pustí prvou cestou a musí sa naučiť ovládať svoj stále sa zväčšujúci hnev, ktorý je namierený aj proti Dumbledorovi. Toho si síce veľmi ctí, ale nechápe, prečo ho Dumbledor ignoruje, a dokonca sa mu vyhýba. Musí prekonať pokušenie zabiť čarodejnicu, ktorá zabila jeho obdivovaného a milovaného krstného otca Síriusa Blacka pomocou zaklínadla Avada Kedavra a ktorá teraz, odzbrojená Harryho zaklínadlom, bezmocne leží pred ním, pričom v jeho vnútri znie Voldemortov hlas: „Zabi ju! Zaslúži si to!“

Ak človek zloží skúšky spojené s manasickou úrovňou, svitnú zore osvietenia: začne chápať a vidieť určité tajomstvá dobra a zla z vyššej perspektívy. Ak človek tieto skúšky nezvládne a nedokáže vydržať napätie medzi dobrom a zlom, môže sklznúť do posadnutosti. V tomto prípade je človek premožený zlom, ktoré ho ovláda. Toto je tiež jedna zo skúšok, ktoré musí Harry podstúpiť na konci knihy, keď do neho vstúpi Voldemort prenasledovaný Dumbledorom a začne z neho rozprávať. Ale Harry s ním zápasí a podarí sa mu zdolať zlo v sebe samom. Vyženie Voldemorta zo svojej duše vďaka spomienke na lásku k rodičom a k Síriusovi Blackovi a vďaka svojim myšlienkam na vernosť a poctivosť.

Brána šiesta: Kráľovstvo budhi alebo „životného ducha“

Harry Potter a polovičný princ

Láska je sila, ktorá udržuje „vyššie oko“ otvorené a hľadí na mystériá dobra. Vo „vyššom“ duchovnom svete, keď človek hľadá na to, čo je dobré a pravdivé, láska poskytuje ľudskému „ja“ zážitok úplného bytia vyjadreného v JA SOM. Láska k dobru a pravde však nie je samozrejma. Aby sa mohla vyvinúť, iskra lásky sa musí v duši zažať už v najranejšom detstve a potom musí byť neprestajne vyživovaná.

Prvou iskrou lásky zažatou v duši človeka je rodičovská láska. Niekoľko ako Tom Riddle/Voldemort, komu sa jej nikdy v živote nedostalo, sa môže niečo o jej podstate naučiť len za veľmi zložitých okolností. V prípade dieťaťa, ktoré vyrastalo bez lásky, je často nahradená nenávisťou k rodičom alebo aspoň k jednému z nich. Tom Riddle je poháňaný takouto nenávisťou. Na rozdiel od Voldemorta zažil Harry Potter, ktorý prežil svoje detstvo v podobne bezútešných podmienkach, rodičovskú lásku aspoň počas prvého roku života. Láska jeho matky k nemu bola taká veľká, že sa za neho obetovala.

Druhá iskra lásky sa v duši zažne pri stretnutí so súrodencami alebo priateľmi. Súrodenecká láska a láska priateľov dáva dospievajúcemu človeku vedomie, že nie je na svete sám. Hoci Harry, podobne ako Voldemort, nemá žiadnych bratov ani sestry a je tiež vo svete osamotený, má na rozdiel od Voldemorta šťastie, že ako jedenásťročný stretne svojich priateľov Rona a Hermionu. Takto sa mu podarí prekonať pocit osamelosti, ktorým trpel pri Dursleyovcoch – svojej náhradnej rodine na Private Drive. Tak ako Harry, ani Tom Riddle nemal v detstve žiadnych priateľov, ale na rozdiel od neho ani neskôr žiadnych nehľadal a namiesto toho sa radšej sám a nepozorovaný vydával na svoje stále temnejšie chodníčky. O vzťahu s inými ľuďmi dokázal uvažovať len v pojmoch ich úplného podrobenia a závislosti.

Tretia iskra lásky sa môže zažať v duši, keď sa stretne so staršími ľuďmi, ktorých môžeme obdivovať, a ktorých duševné kvality im umožnia oceniť nás. Toto býva obzvlášť často pravdou, ak ctíme svojho milovaného učiteľa. Obaja – Tom Riddle/Voldemort aj Harry – stretli v mladosti váženého Dumbledora. Ten oceňoval Riddlov čarodejnicky talent, ale nie jeho charakter, keďže Tom v sebe neniesol lásku. Inak je to s Harrym, ktorý sa teší Dumbledorovej starostlivosti a ochrane, pretože on v sebe lásku nesie.

Štvrtá a pravdepodobne najdôležitejšia a najrozhodujúcejšia iskra sa vznieti v duši, keď máme to šťastie stretnúť partnera v opätovanej láske. Pátranie po pravom partnerovi, po spriaznenej duši, môže viesť cez mnohé omyly a zmätky, cez žiarlivosť a zranenú pýchu, ako sa to deje aj Harrymu a jeho priateľom, kým si nenájdu svojich pravých partnerov. Ak sa duálne duše nájdu v láske, je to vidieť v povznesenom pociťte šťastia, v oživení a sile duševného života, v ktorom sú celkom ponorené, a ktorý im umožňuje „kráčať v oblakoch“. Všetko okolo im pripadá ľahké. V tomto šťastí, bezstarostnosti a ľahkosti, keď sa zdá, že sa všetko darí a znie v harmonickom súzvuku, nachádzame lúče „životného ducha“, budhi, v ľudskej duši. Rovnaký oživujúci efekt, takúto ľahkosť a bezstarostnosť, spôsobuje aj magický nápoj *felix felicis* v šiestej knihe.

Ale Voldemort nikdy nehľadal spriaznenú dušu a nepozná oživujúce, pozdvihujúce, omladzujúce a radosť prinášajúce pôsobenie „životného ducha“ alebo budhi. Je schopný len zdegenerovanej formy lásky k určitým predmetom, ale tie si cení len preto, lebo sú cenné v očiach iných, a pretože si ich chce privlastniť ako trofeje. Pri tomto úsilí sa nezastaví pred ničím.

Život s otvoreným „vyšším okom“, čo znamená život prežitý v láske, premieňa ľudské éterické alebo životné telo, o ktorom sme hovorili vo vzťahu k druhej bráne. Čím viac vstúpi sily tvoriace rúcho lásky – sily večného dobra a pravdy, do ľudského života, tým viac je večnosť votkaná do éterického tela a premieňa ho. Z nositeľa života a organizujúcej sily života ohraničenej v čase sa tak stáva vtelením lásky, a teda nositeľom večného života. Takto premenené éterické telo nie je ničím iným ako „životným duchom“, budhi samotným.

Plnosť lásky, čistá bytosť budhi, ktorá obdarúva človeka večným životom, sa prejavuje siedmimi spôsobmi. Voldemort si je vedomý magickej sily čísla sedem, ale dokáže ju vidieť len vo

vzťahu k sebe samému a k čiernej mágii. Vo svojom pátraní po tom, o čom verí, že je nesmrteľnosť – ale čo je v skutočnosti len životom bez smrti – objaví myšlienku horcruxov. Tie vzniknú, keď čierny mág rozdelí svoju dušu na dve alebo viac častí. Každé úspešné rozdelenie vyžaduje vraždu. Tento proces môžeme vysvetliť nasledovne: duša zanecháva odtlačky svojich činov v éterickom tele, ktoré je tiež telom spomienok. Ak niekto zameriava svoje „nižšie oko“ výlučne na zlo a prispôsobuje mu celý svoj život, éterické telo tvrdne a stále viac hustne. Voldemort objavil, že vražda je prostriedkom na to, aby časť éterického tela spevnela a zhustla natoľko, že odolá aj vrodenej predispozícii k rozpadu po smrti. Táto časť éterického tela, ktorá „zvečňuje“ odtlačok duše toho, kto vraždí, sa stáva prostriedkom proti smrti. A je to práve táto oddelená časť duše, ktorú temný pán vloží do určitého predmetu zabalenú v magickom kúzle, ktoré ju ukryje pred očami a dosahom ostatných. Časť duše, ktorá je udržiavaná na zemi magickými prostriedkami v horcruxe, umožňuje čiernemu mágovi prežiť dokonca aj stratu fyzického tela – hoci jej existencia je len vegetatívna.

Ponáraním sa do spomienok ľudí, ktorí stretli Toma Riddla/Voldemorta v rôznych fázach života, Dumbledore a Harry zistia, že temný pán vytvoril sedem horcruxov. Ak ho chcú úplne a navždy poraziť, musia zničiť týchto sedem horcruxov, ktoré v úplnosti tvoria protiobraz skutočnému „životnému duchu“ – „anti-budhi“. Tri horcruxy už boli zničené a ďalšie štyri ešte treba nájsť.

Na šiestom stupni, na stupni budhi, sa Harry musí naučiť, že láska sa odieva do rozličných šiat. Tento pohľad zahŕňa tiež poznanie, že tá istá láska môže tiež otvoriť a udržiavať otvorené aj „nižšie oko“, ktoré hľadá na mystériá zla. Čo sa na počiatku javí ako trestuhodné zlo môže byť v skutočnosti prejavom vyššej lásky. „Polovičný princ“ je predstaviteľom takejto skrytej lásky vo svete zla. Harry nájde princove poznámky a inštrukcie v pokročilom manuáli na miešanie magických nápojov a učí sa ich používať. Ale z princa, ktorého Harry obdivuje, sa nevykľuje nikto iný ako nenávidený profesor a prednosta Slizolínu, Severus Snape, ktorý spoznával magickú knihu, keď bol v Harryho veku študentom na Rokforte. Na konci cesty vedúcej cez šiestu bránu Snape zabije Albusa Dumbledora pomocou zaklínadla Avada Kedavra v prítomnosti Harryho, ktorý je ukrytý vo svojom neviditeľnom plášti. Harry sa takto stal svedkom pre neho toho najstrašnejšieho zo všetkých možných skutkov, pretože Dumbledore mu prejavil lásku, ktorá mu bola v dome Dursleyovcov dlho odopieraná. Len oveľa neskôr, počas hľadania ukrytých horcruxov, Harrymu dôjde, že Snapeove činy na Rokforte a vražda Dumbledora mali v skutočnosti celkom iné motívy. Ale pre toto zistenie musí Harry najprv prejsť siedmou bránou.

Brána siedma: kráľovstvo atmy alebo svet „duchovného človeka“

Harry Potter a dary smrti

Do miery, do akej je človek schopný žiť svoj život z vyššej perspektívy svojho „vyššieho ja“, sa v ňom vytvára „vyšší človek“. Okrem fyzického tela, v ktorom žije jeho „nižšie ja“, má potom aj istý druh neviditeľného duchovného tela, v ktorom žije jeho „vyššie ja“ a vďaka ktorému je jedinečnou a samostatnou individualitou v duchovnom svete rovnakým spôsobom, akým je vďaka fyzickému telu odlišným a jedinečným tu. Ale kým fyzické telo je smrteľné a pri smrti ho musíme opustiť, „duchovné telo“ je nesmrteľné. Vchádzame s ním do večnosti a nesmrteľnosti, pretože toto telo v podstate nepozostáva z ničoho iného ako zo všetkých skutkov, ktoré človek vykonal vďaka tomu, že sa svojím „vyšším okom“ díva na mystériá večnosti a večného dobra. Naše „duchovné telo“ je takpovediac dokončeným prejavom „vyššieho človeka lásky“, a tak predstavuje zdokonalený nástroj našich skutkov.

„Človek lásky“ tak, ako je to tu myslené, má tri hlavné charakteristiky. Keď koná vo svojom duchovnom tele, z vyššej perspektívy, môže byť takpovediac neviditeľným. V tomto tele je odlišným aj od ďalších bytostí tiež žijúcich vo vyššom duchovnom svete a môže sa vzájomne stretávať s dušami zomrelých. To je obzvlášť pravdou vo vzťahu k milovaným dušiam, ktoré odložili svoje fyzické telá a teraz žijú odeté v neviditeľných silách, ktoré formovali a organizovali ich minerálne telo počas života na zemi. A nakoniec má takýto človek vo svojom neviditeľnom tele nástroj, ktorý je zdokonaleným výrazom jeho vôle a skutkov a ktorý preto poskytuje jeho vôli neobmedzenú moc, cieľ všetkých magických snáh. V siedmej knihe o Harrym Potterovi tieto tri charakteristiky symbolizujú tri dary smrti: plášť, ktorý Dumbledore daroval Harrymu počas jeho prvého roku na škole a ktorý umožňuje Harrymu a jeho priateľom konať v neviditeľnom tele; kameň oživenia, ktorý zviditeľňuje zomrelé duše našich milovaných, takže Harry sa s nimi môže stretnúť, kým ešte žije; a nakoniec bazový prútik – magický prútik, ktorý ukrýva najmocnejšie magické sily a je konečným cieľom všetkej mágie: úplnej, dokonalej moci.

Že tieto tri sväté predmety sú skutočne nástroje, ktoré otvárajú alebo zjavujú oblasť za smrťou, je jasné z jedného z Príbehov básnika Beedla – malého zväzku, ktorý Dumbledore prenechá vo svojej poslednej vôli Hermione. Tento príbeh rozpráva o troch bratoch, ktorí preľstia smrť a donútia ju, aby každému z nich splnila želanie. Aby unikli smrti, každý z troch bratov si želá jeden zo svätých reliktov smrti.

Existuje spojitosť medzi duchovným telom „vyššieho človeka“ – ktoré sa v teosofii nazýva atma a v knihe Rudolfa Steinera Teosofia zase „duchovný človek“ – a formujúcimi silami, ktoré usporadúvajú a riadia naše fyzické telo počas života. V oboch prípadoch tu pôsobia sily vôle. Čím viac je naša vôľa – a tým aj naše činy – ovládaná tým, čo vidíme svojím „vyšším okom“, teda „vyšším človekom“ v nás, tým viac podstata dobra alebo lásky riadi formu vôle, ktorá udržiava fyzickú formu celistvo usporiadanú. Inými slovami, čím viac sú činy „nižšieho človeka“ výrazom vnímania „vyššieho človeka“, teda sú ovládané „vyšším ja“, tým viac sa silová forma jeho fyzického tela približuje jeho „duchovnému telu“. A práve táto vláda „vyššieho ja“ charakterizuje neviditeľné duchovné telo „vyššieho človeka“. Fyzické telo a duchovné telo sa takto stanú jedným, keď sa nižšie, fyzické telo zjaví premenené na atma – „duchovného človeka“.

Životopis Harryho Pottera odhaľuje rozvíjajúcu sa cestu lásky, pretože v rozhodujúcich momentoch svojho života odoláva zlu a je ochotný obetovať sa pre dobro. Preto už vlastné fyzické telo, v ktorom sa prejavuje niečo z „duchovného človeka“. Preto je právoplatným držiteľom plášťa, ktorý nielenže ho v určitých momentoch robí neviditeľným prostriedkami nižšej mágie, ale môže ho urobiť neviditeľným naveky, pretože je to jeden z troch svätých predmetov smrti. Okrem toho, Dumbledore mu odovzdal kameň nesmrteľnosti ukrytý v prvej zlatej strele, ktorú Harry chytil v metlobalovom zápase. V momente, v ktorom sa Harry, dobrovoľne sa obetujúc, nachádza blízko smrti, tento kameň privolá všetkých milovaných mŕtvych, s ktorými sa cíti byť spojený. A potom, ako sa obetuje, vystaviac sa bez obrany Voldemortovmu zaklínadlu Avada Kedavra, dostáva aj bazový prútik. Po svojom obetovaní sa Harry zobudí na King's Cross, kde mu Dumbledore umožní vybrať si medzi putovaním v krajinách mŕtvych alebo návratom na Zem, aby mohol poraziť zlo. Tu vysvitne, že Voldemort, ktorý vidí len „nižším okom“ a považuje neprítomnosť smrti za nesmrteľnosť, nemá žiadne duchovné telo, či atmu. Na jeho mieste je len poľutovaniahodná kôпка nešťastia, ktorej nikto nemôže ponúknuť pomoc – nie skôr, ako začne ľutovať svoje činy.

Harry sa rozhodne bojovať a ešte raz stojí tvárou v tvár Voldemortovi. Čierny mág, ktorý si nepoctivo privlastnil bazový prútik krádežou z hrobu, v ktorom Dumbledore odpočíva, urobil síce malú, ale rozhodujúcu chybu vo svojich plánoch. Neporozumel celkom pravej podstate prútika, ktorý

ukradol. Prútik najvyššej mágie, bazový prútik, si sám hľadá svojho pána. Ak je získaný krádežou a vraždou, prináša svojmu majiteľovi len pohromu a skazu. Preto sa zaklínadlo Avada Kedavra, ktoré uvrhne na Harryho, odrazí k nemu a zničí ho. Najvyšším pánom mágie sa stáva ten, kto spozná, že sila lásky viac nepotrebuje žiadne kúzelné nástroje. Preto Harry, jeho pravý dedič, schová bazový prútik po Voldemortovej smrti na nedosiahnuteľnom mieste.

Ten, kto vstúpi do ríše atmy, vstúpi súčasne aj do ríše najvyššieho poznania – intuície. Tu sa pozorovateľ a pozorovaný stávajú jedným. To sa naznačuje v siedmej knihe skutočnosťou, že Harry – v ktorom žije oddelená časť Voldemortovej duše odvtedy, čo ho ešte ako malé dieťa napadol – môže prežívať Voldemortove skutky na veľké vzdialenosti, akoby bol on sám páchatelom. Ale keďže intuícia je poznanie darované čistou láskou, Harryho „vyššie oko“ je počas jeho intuitívneho prežívania zla neprestajne otvorené. Jazva v strede čela nad jeho „nižšími“ očami ho bolestivo páli, takže nikdy mu skutočne nehrozí nebezpečenstvo, že stratí orientáciu a podľahne zlu, s ktorým sa spája v poznaní a vnímaní. Všetko sa nakoniec na dobré obráti.

Doslov...

- Legenda -

Harry Potter a sedem brán teosofie

Na konci dvadsiateho storočia, keď kvôli hustnúcej temnote na Zemi slabli dokonca aj elementárne sily a ľudstvo sa ocitlo v nebezpečenstve, že sa stratí v jej temných hĺbinách, sa ďaleko od pozemskému hluku a úzkosti uskutočnilo stretnutie dvanástich. Títo dvanásti, patriaci k „starším“ ľudstvu, s veľkým znepokojením sledovali, ako mocnosti temnoty utkali svoj závoj okolo Zeme tak tesne, že ich padlý brat pochopil, aké jednoduché bude objaviť sa medzi ľuďmi a priviesť všetko k strašnému koncu. Vtedy jeden z dvanástich, stojaci uprostred, zvýšil hlas a povedal: „Bolo vari preto od nás nesprávne, že sme súhlasili – a dokonca pomohli zabezpečiť – aby ľudstvo postupne zatváralo zrak, ktorým zrelo nás a sféry, v ktorých žijeme, až kým voči nám neosleplo?“

„Neverím, že je to tak, brat,“ namietla postava odetá v červenom, za ktorou bolo vidieť bránu západu. „Hovoríš o tom kritickom roku 1260, kedy bol na chvíľu znemožnený pohľad do našich sfér. Predsa len, ľudstvu, ktoré sa malo stať od tej chvíle samostatným a naučiť sa žiť v temnote pomocou vlastných schopností a síl, sme dali legendy a príbehy, v ktorých bolo v obraznej forme ukryté vznešené poznanie o siedmich aspektoch človeka a vyšších svetoch za viditeľným prírodným svetom. Tieto príbehy roznieťili ľudské srdcia a ponúkli ľuďom ochranu.“

„Máš pravdu,“ prehovoril ďalší, stojaci na východe, „ale napriek tomu to, čo ľudia nazývali „osvietením“, čoraz viac slablo a náš svet a vyššie sféry sa začali javiť ako rozprávky starých mám a celkom zbytočné legendy, kým pozemské ľudské myslenie získavalo stále väčšie encyklopedické poznanie hmotných vecí.“

„Čo hovoríš je pravda, brat,“ povedal tretí. „Z tohto dôvodu založil náš brat na západe spolok, ktorý uchovával staroveké poznanie v kódovaných textoch, aby ho mohol odovzdať tým, ktorí sa ukázali ako spôsobilí na to, aby ho mohli získať.“

„Je to tak,“ prehovorila vznešená postava na severe, „ale uvážte, ako málo sa tým v skutočnosti dosiahlo a koľko súperenia a konfliktov vyplynulo z úsilia udržať toto poznanie v tajnosti – nehovoriac o kacírskych a vydedeneckých existenciách, ktorú museli naše bratstvá strpieť...“

„...kým ľudia neustále a neúprosne posúvali pozemské poznanie a intelektualizmus, ktoré zaplavilo dokonca aj bašty viery, cirkvi, v ktorých bol uchovaný náš odkaz...“

„...a ľudské bytosti odchádzajúce z pozemskej existencie si prenášali svoje mŕtve myšlienky až hore do našich oblastí a postupne ich zatemnili, až kým vznešený archetyp ľudstva, ktorý sme strážili, stratil všetku moc a silu a upadol do zabudnutia.“

„Uvážte však,“ prehovorila postava na západe, odetá v červenom, „ako vznešené a mocné duchovné bytosti nad nami zahnali tie tmavé formy z našich oblastí a odvrhli ich naspäť na Zem, takže každá duša, ktorá sa k nám pozdvihne, tu môže znovu nájsť čisté vnímanie.“

„Ale ako draho to bolo vykúpené, keď duchovia temnoty boli zvrhnutí na Zem a odvtedy zatemnili ľudský pohľad.“

„Napriek tomu sme však ľudí nenechali bez pomoci: vyvolaním fenoménov, ktoré nemohli vysvetliť, sme im pripomenuli ich skutočný pôvod...“

„Hovoríš o spiritualizme? Prepáč mi, brat, ale nezosmiešnil sme sa týmito fantómami, pôsobivými len pre dôverčivých a poverčivých? Neponechali sme ich len na posmech neustále napredujúcej vede?“

Nový hlas zaznel z východu: „Ale potom sme našli prostriedky a vhodnú individualitu, ktorá bola natoľko vnímavá k inšpirácii našej múdrosti, že ľudským fyzickým očiam sa otvoril pohľad na písmená napísané našimi duchovnými rukami.“

„Hovoríš pravdu,“ povedala postava odetá v červenom, „dokonca aj my, bratia západu, sme boli schopní viesť túto individualitu k odkrytiu niektorých tajomstiev Isis, ktoré vstrebalo mnoho smädných duší na Zemi. Nedokázal ale náš temný brat, že čím je bližšie, tým je silnejší? Nezasial vari nesúlad v spoločnosti založenej našim médiom a nebol dokonca schopný ju niekedy oklamať a nakloniť k sebe? Táto spoločnosť preto nemala vo svete taký účinok, v aký sme dúfali.“

„Ale potom sme poslali jedného z našich najnadanejších bratov,“ prehovorila v modrom odetá postava vedľa neho, „a poverili ho úlohou vniesť naše poznanie do pozemskej vedy, aby sme takto premenili celú ľudskú kultúru.“

„...a to tiež prinieslo určitý úspech,“ pokračovala postava v červenom, „takže sme sa odvážili dúfať, že v týchto časoch – na konci tohto storočia – uvidia milióny duší nové svetlo a budú ho nasledovať...“

„Nebola ale aj táto nádej zmarená?“ namietla postava z východu. „Do hnutia, ktoré založil, si celkom isto našli cestu nesúlad, intelektualizmus, a materializmus. Temný pán našiel spôsoby, ako doň preniknúť.“

Potom boli bratia dlhší čas ticho.

Nakoniec vystúpila postava na juhu a povedala: „Bratia, skúsme sa opýtať, prečo naši zasvätení nikdy nespĺnili naše nádeje.“

„Čo tým myslíš?“ opýtali sa.

„Len uvážte – pokúsili sme sa zapôsobiť na ľudí na Zemi v rozličných obdobiach ich života. Dali sme deťom rozprávky, aby sme im pomohli nezabudnúť na nás. Inšpirovali sme náboženstvá, ktoré uchovávali náš odkaz v rozličných podobách, to predovšetkým pre starších ľudí. Poslali sme poslov, aby osvietili a premenili pozemskú vedu, čím sme sa zameriavali na dospelých. Dali sme ľuďstvu knihy múdrosti. A predsa je tu jedna skupina, ktorú sme až doteraz zanedbali. Tá, ktorá je najviac vystavená útokom temného pána. Hovorím o mladých ľuďoch vo veku 11 až 18 rokov. Nenavštevujú školy, kde sa vyučuje poznanie, ktoré zatemňuje naše sféry? Nie je ich pozornosť od nás odkláňaná najdômyselnejšími vynálezmi, až kým neuveria vo všemohúcnosť mysliacich strojov a nezačnú uvažovať o nás a o sférach nad nami len so skepticizmom, pochybnosťami, výsmechom, alebo prinajlepšom s rezignáciou? Ich vedomie je tak mocne začarované, že na nás zabudnú a popierajú vyššie svety. A neskôr, keď sa v dospelosti stretnú s našim poznaním, len pár z nich vycíti jeho pravdivosť a dokáže ho správnym spôsobom prijať.“

Tieto slová sa stretli so všeobecným súhlasom. Potom prehovorila postava v červenom: „Drahí bratia, nájdime posla, ktorý by oslovil túto skupinu a ktorého sily sú dost silné, aby odolali temnému pánovi a prelomili jeho kúzlo. Niekoho, kto by ľuďom pripomenul ich sedemčlennú podstatu. Nie pojмами a mŕtvymi myšlienkami, ale zážitkami a skutkami! Niekoho, kto je milý a plný života a je schopný doviesť duše svojej generácie do inej školy, v ktorej si môžu vo veľkolepých obrazoch vyvinúť obranu proti sedmorakému útoku zla. Takéto obrazy hlboko zasiahnu tieto duše a zasvitnú v ich vedomí vtedy, keď budú potrebovať vnútornú pomoc počas bezútešných dní, ktoré prídu, keď sa temný pán zjaví na Zemi.“

„Nech je tak! A tento hrdina by mal byť v ich veku!“ dodala v modrom odetá postava za ním. „A mal by sa objaviť v tých západných oblastiach Zeme a hovoriť tým jazykom, v ktorých temný pán chystá posledné prípravy na svoj príchod!“

Onedlho na to sa v hlave mladej, začínajúcej učiteľky cestujúcej vo vlaku z Manchestra do Londýna za novým bývaním doslova zrodil mladý čarodejník...

Michael Frensch žije a píše pri Baltskom mori v severnom Nemecku.

(anglický preklad Matthew Barton)

Sedem kníh J. K. Rowlingovej o Harrym Potterovi bolo preložených do 60 jazykov a predalo sa z nich vyše 400 miliónov kópií.